

Misie: 49. David Zeisberger mezi Indiány 1.

David Zeisberger

Misie

300 let od narození významné osobnosti Moravy Davida Zeisbergera

(2. 3. 1721 - 17. 11. 1808)

I. část

Rod Zeisbergerů z Horního dvora

... rozrazili dveře a zeptali se zajatců, jestli jsou připraveni zemřít. Ti jim odpověděli: „Své duše jsme odevzdali Bohu a věříme, že nám dá potřebnou odvahu.“ Znovu byli rozděleni do dvou skupin a muži měli tu čest být prvními oběťmi. První úder zasadil voják z Pensylvánie. S bednářskou palicí v ruce popadl letitého indiána za vlasy, zasadil mu smrtelnou ránu a oddělil skalp ...

I takováto zklamání a ztráty potkaly Davida Zeisbergera v jeho předlouhém životě mezi Indiány, kterým se cele věnoval. Patřil k těm Moravanům, kteří ve své době „tvořili dějiny Nového světa“. Jeho život je protkán nadějí i smutkem, úspěchy i prohrami. Dožil se 87 let, z toho padesát tři let žil těžký život mezi svými indiánskými bratřími. Měl rád divočinu a miloval tyto lidi.

Již jako mladý muž měl sklony, které předznamenaly směr, kterým se ubíral ve svém životě. Byl něco přes pět stop vysoký (přes 150 cm), tichý, mlčenlivý a zdrženlivý, který navzdory své výšce a samotářské osobnosti vzbuzoval důvěru u všech, kteří ho obklopovali. Byl nezvykle odvážný a nikdy v životě neustupoval před nebezpečím, nikdy také neztratil víru v milovaného Spasitele. Ale na rozdíl od svých současníků vždy snižoval nebezpečí na minimum a málokdy se rozpovídal o podrobnostech mnoha životu nebezpečných příhod, které ho potkaly. Takto je popisován autorem dvoudílné biografie o Davidu Zeisbergerovi E. P. Olmsteadem.

Rod Zeisbergerů v Suchdole

Velký hospodářský dvůr s aliančním erbem harrachovsko-lichtensteinským nad vjezdem, je častým cílem návštěvníků, kteří chtějí navštívit místa, odkud vyšli do světa Moravští bratři. Jde o tak zvaný Horní dvůr. Za třicetileté války jej koupil roku 1636 Lorenz Zeisberger z nedalekých Kunčic u Fulneku za 600 slezských tolarů v době, kdy průměrná cena usedlosti v Suchdole byla 150–250 tolarů.

Lorenz Zeisberger zemřel v roce 1669 ve 100 letech. Jeho syn Jacob převzal svobodný dvůr po otci roku 1667, oženil se s dcerou Martina Schneidera (1613–1674), který byl legendární postavou Jednoty bratrské v Suchdole. Jacob se dožil 96 let. Předal dvůr roku 1687 synu Eliášovi (1662–1726). Eliáš měl 3 syny a dvě dcery, kterým v roce 1721 rozdělil majetek.

Svobodný dvůr zdědil nejstarší Georg (1691–1781), který ale za velkého pronásledování tajných evangelíků roku 1726 uprchl do Herrnhutu (Ochranova) v Sasku s celou pětičlennou mladou rodinou. Dvůr byl vrchností zkonfiskován a přeměněn ve dvůr panský, kde pak bylo započato se šlechtěním skotu, který dal posléze název celému našemu kraji – Kravařsku.

Horní dvůr 1955

Mladší syn Eliáše David senior (1696–1744), otec „Apoštola indiánů“ měl tři děti: Davida, Annu a Georga. David Zeisberger junior se narodil na Velký pátek ráno 2. 3. 1721. Celá rodina v roce 1726 také uprchla do Herrnhutu, když Davidovi bylo pouhých pět let.

Nepřátelské postoje saské vlády vůči přicházejícím exulantům z Moravy však způsobily, že bratři museli pomýšlet i na možnost, že budou z Herrnhutu vyhnáni. Proto zakládali další osady. David Zeisberger senior s manželkou byli mezi nimi. Odejeli do Savannah v Georgii, kam dorazili s větší skupinou 28. 2. 1736. Své děti zanechali v Evropě k výchově Jednotě bratrské, jak tam bylo zvykem. Se dvěma se již nikdy neshledali. Anna se vdala za Andrease Jäschka a vydala se s ním na misi do indického Tranquebaru. Nejmladší Georg zemřel na misi v Surinamu při zachraňování topícího se indiána.

David junior tedy zůstal v Evropě, v holandském Heerendyku. Tam měl dokončit své vzdělávání. Pracoval jako poslíček v obchodě, kde panoval velice přísný režim. Po nějakém nedorozumění, při kterém byl dokonce obviněn z krádeže, rozhořčený a rozlítostněný, se vydal s jiným chlapcem na útěk za svými rodiči. Bylo mu 15 let. Našel kapitána, který jej vzal přes průliv La Manche do Londýna a odtud se jim podařilo přepravit za rodiči do Georgie. David vzpomíná na svůj útěk s čistým svědomím:

„Ode dne, kdy jsem opustil bratry v Holandsku až do mého příjezdu do Georgie, Spasitel mou duši i tělo chránil a vůbec v tom vidím zásah Boží, a proto tím raději bratřím v Holandsku odpouštím bezpráví, kterého se na mne dopustili.“

Přesídlení do Georgie

Bratři v Savannah obdělávali pozemky a věnovali se budování nové osady. V březnu byl

ustaven řádný sbor. Davidem Nitschmannem byl ordinován jeho první kazatel Anton Seifert. Byl zde postaven první kostel Moravanů na americké půdě. Vybudovali školu pro děti indiánů, započali misii mezi Čerokí a Kříky. Tady se David Zeisberger poprvé zapojil do misie. Připojil se k těm, kteří se vydávali do sousední Jižní Karolíny na misijní cesty k černým otrokům.

Idyla netrvala dlouho. Roku 1739 vypukla válka mezi Anglií a Španělskem. Bratří byli v té době přísní pacifisté, odmítli vstoupit do armády, proto byli považováni za zrádce a vyzýváni k opuštění Georgie. Nová osada byla sužována válečnými konflikty a brzy na to i nemocemi. Války vše dokážou zničit. V lednu 1740 bylo toto společenství již v úplném rozkladu a misijní činnost byla zde ukončena.

Daniel Říčan

pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)